

Bevarandeplan Natura 2000

(Enligt 17 § förordningen om områdesskydd 1998:1252)

Åråsvikens norra skärgård, Kristinehamn kommun, Värmlands län

Områdeskod och namn:	SE0610249 Åråsvikens norra skärgård
Mittpunktskoordinat:	1396593 - 6547880
Totalareal:	353 ha
Fastställd av Länsstyrelsen:	2006-03-15
Områdestyp:	området är utpekad enligt Fågeldirektivet
Fastighet:	Kristinehamns kommun: Visnums-Kil 1:1
Ägandeförhållanden:	Svenska kyrkan

Beskrivning av området

Åråsvikens norra skärgård ingår som en del i Kilsvikens Ramsarområde. Ett tjugotal öar av varierande storlek finns utspridda inom området som till mer än 90 % består av öppet vatten. Öarna är i huvudsak skogbevuxna (främst björk och al) men bitvis finns kala skär. Vattenområdet mellan öarna är grunt och flera av sunden är igenväxta med bladvass och annan vattenvegetation. Fiskgjuse och lärkfalk (flera par) häckar. För övriga fågelarter är området främst av betydelse som födosöksområde.

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Artkod	Artnamn
A002	Storlom <i>Gavia arctica</i>
A075	Havsörn <i>Haliaeetus albicilla</i>
A081	Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>
A094	Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>
A193	Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>
A194	Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>

Bevarandesyfte och bevarandemål

Syftet med Natura 2000-området Åråsvikens norra skärgård är att bidra till att upprätthålla så kallad gynnsam bevarandestatus för de ingående fågelarterna på biogeografisk nivå. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs att specifika bevarandemål uppfylls. I nedanstående tabell framgår bevarandemål för fågelarterna inom Åråsvikens norra skärgårds Natura 2000-område.

Art	Bevarandemål*
Storlom (A002) Havsörn (A075) Brun kärrhök (A081) Fiskgjuse (A094) Fisktärna (A193) Silvertärna (A194)	<i>Mål om population inom N2000-området (eller inom hela Vänern).</i>

*/Bevarandemål fastställs efter basinventeringen

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

För att ingående fågelarter ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas.

Storlommen kräver god tillgång på fisk. Den behöver även en lämplig plats att bygga sitt bo på, vilket innebär öar, särskilt mindre holmar och skär. Arten är mycket störningskänslig under häckningen, främst under ruvningsperioden (maj-juni). Flyttfågel. Storlommar från revir längre ut i skärgården fiskar regelbundet inom området.

Havsörnen är till stor del knuten till vatten för sitt näringssök. Under häckningstiden är fisk den dominerande födan, men den tar även fågel och medelstora däggdjur. Under övriga delar av året dominerar fågel och fisk, där andelen kadaver är förhållandevis stor. Havsörnen bygger stora, omfångsrika och tunga bon och kräver därför kraftiga träd (i första hand tall) för boets placering. Havsörnen är störningskänslig vid boplatsen. Gamla örnar finns ofta i reviret året om. Arten har inte konstaterats häcka inom objektet men den utnyttjar frekvent området för födosök under hela året.

Brun kärrhök är beroende av vassrika vikar. Boet byggs i tät gammalvass eller liknande vegetation. Jaktutflykter kan utsträckas åtskilliga kilometer från boplatsen. Födan utgörs av sorkar, grodor, fågelungar etc. Flyttfågel. Arten har inte konstaterats häcka inom objektet men den utnyttjar frekvent området för födosök under sommarhalvåret.

Fiskgjusen är beroende av tillgång på öppet vatten eftersom födan uteslutande består av fisk. Den är beroende av plattkronade, kraftiga träd (>90 % tall) för sitt bobygge. Fiskgjusen är störningskänslig vid boplatsen. Flyttfågel.

Fisktärnan och **silvertärna** behöver god tillgång på småfisk samt störningsfria häckningsplatser. För att större kolonier skall kunna etableras krävs rovdjursfria områden; framförallt mink bör hindras att nå häckningsplatserna. Flyttfåglar. Arterna har inte konstaterats häcka inom objektet men den utnyttjar frekvent området för födosök under sommarhalvåret. Tärnkolonier finns längre ut i skärgården.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Förurning utgör hot mot flera av arterna. Dels genom utarmning av fiskbestånd (minskad födotillgång för ett flertal fågelarter), dels genom ökad risk för exponering av giftiga metaller. Byggande av vindkraftverk inom området utgör ett hot mot samtliga fågelarter.

Mänsklig störning i närheten av häckningslokalerna utgör hot mot samtliga arter.

Övrigt, artspecifikt:

Storlom

- Onaturliga vattenståndsvariationer till följd av regleringar (ruvningstiden maj-juni).

Rovfåglarna (Brun kärrhök, fiskgjuse, havsörn)

- ”Nya” miljögifter, t ex bromerade flamskyddsmedel.
- Illegal förföljelse
- Jakt utomlands (fiskgjuse, brun kärrhök)
- Brist på lämpliga boträd (problem med bäver inom området!)
- Den minskande eller upphörande vintermatningen kan möjligen innebära bekymmer för havsörnarna inom några år.

Fisktärna och silvertärna

- Mink
- Igenväxning av fågelskär

Bevarandeåtgärder med tidplan

Följande bestämmelser bidrar på olika sätt till att ingående fågelarter uppnår och bibehåller gynnsam bevarandestatus i Natura 2000-området Åråsvikens norra skärgård.

Gällande regelverk 2006

- Fågelarterna är fredade (3 § Jaktlagen 1987:259). Fredningen gäller också deras ägg och bon.
- Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder.
- Tillståndsplikt gäller enligt 7 kap 28 a § Miljöbalken för åtgärder eller verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder

Natura 2000-området *Åråsvikens norra skärgård* ligger inom Kilsvikens Ramsarområde (totalt över 9000 hektar). Ramsarkonventionen behandlar bevarandet och det hållbara utnyttjandet av våtmarker. Enligt konventionen följer åtaganden som att inkludera bevarandet

av våtmarker vid planering av markanvändning samt att bilda naturreservat. Tre naturreservat (Nötön-Åråsviken, Värmlands Säby samt Inre Kilsviken) har bildats inom Värmlandsdelen av Kilsvikens Ramsarområde. I ytterligare ett fall (Dyrön) pågår reservatsbildning. Inventeringsresultat från övervakning av fågelskär i Vänern är vägledande för Länsstyrelsens urval av områden som bör beläggas med landstigningsförbud (fågelskydd 1 april – 15 juli). Inom Åråsvikens norra skärgård finns en lokal (Kostenen) som ingår i övervakningen. Koloniserar detta skär (eller annat skär inom området) av störningskänsliga arter som t ex storlom eller tärnor bör detta skyddas som fågelskyddsområde. Vid fiskgjusens boplatser bör ”vädjandeskyltar” sättas upp. Uppstår annan hotbild där motivet för skydd innebär ytterligare inskränkningar bör reservatsbildning övervägas.

Markägare som berörs av eventuella förslag till åtgärder kommer att informeras för en diskussion om vilka åtgärder som är möjliga/lämpliga för ett långsiktigt bevarande av fåglarna inom området.

Uppföljning

För att bedöma ingående fågelarters bevarandestatus krävs uppföljning av uppsatta bevarandemål. Vid uppföljning utvärderas även befintliga bevarandeåtgärder för att se om de fyller sitt syfte. Om en befintlig bevarandeåtgärd inte har avsedd effekt kommer åtgärden att justeras.

Ett nationellt projekt pågår där metoder och arbetssätt anpassade för övervakning av Natura 2000. Komplettering kommer att ske.

Bilaga

1. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning

Referenser

Naturvårdsverkets information om Ramsarkonventionen, beskrivning av objektet Kilsviken